

PDF publikácia

CHOĎ, CERUZKA... GRAFOMOTORIKA V MŠ

Mgr. Tünde Leginusová a kol.

Upozornenie pre užívateľa tejto publikácie:

Elektronická verzia publikácie podlieha rovnakým pravidlám užívania ako tlačená. Všetky práva sú vyhradené. Všetky práva, najmä právo na titul (názov), licenčné právo a priemyselné ochranné práva majú na základe výhradného oprávnenia udeleného licenčnou zmluvou vydavateľstvá INFRA, s. r. o. a INFRA Slovakia, s. r. o. a sú chránené autorským zákonom.

Žiadna časť nesmie byť reprodukováaná a šírená bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Ďalšie šírenie publikácie či jej častí inej osobe je v rozpore s autorským zákonom.

INFRA Slovakia, s. r. o. vydavateľstvo
J. Hollého 875, 908 73 Veľké Leváre
infra@kafomet.sk, www.infraslovakia.sk

© INFRA Slovakia, s. r. o., 2020
Všetky práva vyhradené.
Vydanie prvé.

Táto pdf-publikácia obsahuje príspevky, ktoré pôvodne vyšli v tlačenej publikácii KAUCING pre MŠ a aktualizáciách.

OBSAH

UAK-004/4	Jeseň dýcha na krídelká - bod	Mgr. Tünde Leginusová	jeseň
UAK-005/4	Fašiangový čas - lomená línia	Mgr. Tünde Leginusová	zima
UAK-006/4	Jar nám klope na dvere - vlnovky, oblúky...	Mgr. Tünde Leginusová	jar
UAK-007/4	Kuk do sveta - kombinácia grafomotor. pohyb	Mgr. Tünde Leginusová	leto
UAK-017/6	Hry s čiarou - vertikálna línia	Mgr. Tünde Leginusová, Jarmila Bachratá	jeseň
UAK-018/4	Hurá, vločky - kombinácia vertikálnych a horizontálnych línií	Bc. Zuzana Lávečková	zima
UAK-019/6	V cirkuse - krúživé pohyby	Mgr. Veronika Poórová	zima
UAK-021/6	Môj kocúrík, moja mačka - slučky	Adriana Šimonová	jar
UAK-022/4	Chod', ceruzka, po cestičke - osmičky	Bc. Zuzana Lávečková	jar

UAK-004/4

JESEŇ

Jeseň dýcha na krídelká

Zameranie:

V septembri realizujeme s deťmi v materskej škole prvú časť projektu zameraného na rozvíjanie grafomotorických zručností pomocou výtvarných a hudobných aktivít. (Ďalšie časti projektu: Fašiangový čas, Jar nám klope na dvere, Kuk do sveta.) Táto časť projektu sa venuje jeseňným témam v spojitosti s grafickým vzorom – bod a zaraďujeme ju vždy v prvých týždňoch školského roka. Projekt edukačnej aktivity realizovaný v priebehu jedného dňa s množstvom rôznorodých činností umožňuje v ďalších septembrových dňoch/týždňoch ďalej konkrétny grafický vzor – bod rozvíjať, zdokonaľovať, hrať sa s ním. Bod je základom akéhokoľvek pohybu a grafického záznamu. Vychádza z neho geometria, výtvarný jazyk i písanie. Stáva sa neuvedomovaným, zautomatizovaným grafickým prejavom.

Výkonový štandard:

Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom. Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách. Skladá priestorovú (plošnú) zostavu z rôznych materiálov. Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby (vychádzajúce z ramenného kĺbu) zápästia. Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.

Obsahový štandard:

Učiteľka vedie deti k správne tanečnému držaniu tela, kultivovanému pohybu pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaníek, piesní a hudby. Učiteľka vyberá vhodné hudobno-pohybové hry, v ktorých deti imitujú pohyb, resp. tvoria vlastné pohybové vyjadrenie. Vedie ich k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách. Učiteľka podnecuje hravé tvorenie nefiguratívnych tvarov. Prostredníctvom cielených výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. Špecificky si dieťa rozvíja jemnú motoriku prostredníctvom pracovných listov, v ktorých si osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov.

Evaluačné otázky:

Ako dieťa pohybom reaguje na charakter hudobnej skladby? Ako imituje dieťa pohyb v hudobno-pohybových hrách? Akú podobu majú jeho vlastné pohybové vyjadrenia? Akým spôsobom dieťa používa nástroj (držanie v ruke, spôsob a smer ťahu, prítlak...)? Uplatňuje dieťa pri činnostiach predstavivosť a fantáziu? Ako narába s kresliacou potrebou pri jej použití? Dokáže koordinovať pohyb kresliacej potreby po papieri na základe predlohy? Aké typy grafomotorických prvkov mu robia problémy?

Pomôcky:

CD prehrávač, skladba A. Dvořáka Humoreska, časopisy, nožnice, baliaci papier, lepidlo, farbičky, fixky, suchý pastel a voskovky, dierkovaná umeľohmotná tabuľka s farebnými šnúrkami, farebný papier, klinec, tabuľky hrubšieho polystyrénu, temperové farby, pečiatky, výkres, magnetická tabuľa.

Vstupné informácie:

Deti majú po príchode do materskej školy pripravené okrem iných aj hrové kútiky s pomôckami na realizovanie námetových hier: na krajčírsku dielňu, na módnych návrhárov... Hry si vyberajú podľa vlastného záujmu. Úlohou učiteľky je počas hier a hrových činností ponúknuť deťom hry, hračky, pomôcky, resp. námety na rôzne hry, ktorých výber a aktívna účasť detí ponúka množstvo diagnostických okamihov a pomôcok:

Ukážka realizácie aktivity

CIELENÁ VZDELÁVACIA AKTIVITA Č. 2: JANKOVA KORUNKA A ETELKINA SUKNIČKA (VÝTVARNÁ)

Výtvarné činnosti: Modelovanie, konštruovanie, dotváranie.

Organizačná forma: Skupinová činnosť.

Postup:

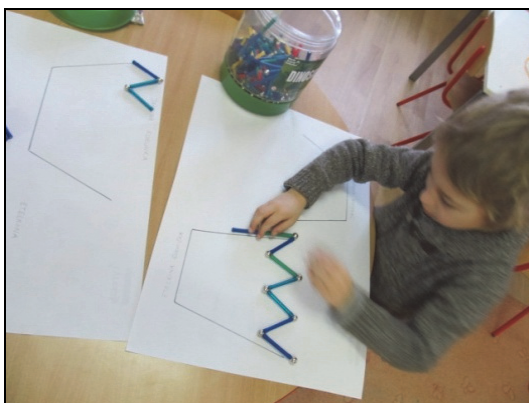
1. Hrou pokračujeme aj pri ďalších činnostiach v rámci výtvarnej aktivity. **U detí vzbudíme záujem o činnosti prostredníctvom krátkej maľovanej riekanky**, ktorú máme pripravenú na interaktívnej tabuli. Text je doplnený obrázkami korunky a sukničky tak, aby si deti mali možnosť zrakom uvedomiť grafický vzor – lomená línia.

NA HRADE BOL VEĽKÝ BÁL,
KORUNKU SI JANKO DAL.
V SUKNIČKE SA VRTELA
NAŠA MALÁ ETELA.

2. Deti majú v ateliéri pripravené pomôcky na zaujímavé výtvarné činnosti, ktoré im pri každom stolíku s pomôckami vysvetlíme:
3. **Modelovanie obrysov Jankovej korunky a Etelkinej sukničky z valčekov plastelíny**, pričom deti vedia, že vrch korunky má tvar lomenej línie, a na základe motivačnej maľovanej riekanky si pamätajú, že Etelkina suknička mala spodok tiež v tvare lomenej línie. (Deti vo väčšine prípadov pomenovávajú tento grafický vzor názvom cik-cak).
4. Konštruovanie obrysov Jankovej korunky a Etelkinej sukničky z častí magnetickej skladačky GEOMAG a skladačky POLYDRON.
5. **Zdobenie vopred vystrihnutej Jankovej korunky a Etelkinej sukničky pomocou lepidla, piesku, farebnej ryže, chlpatých farebných drôtikov.** Deti nanášajú na vystrihnutú korunku a sukničku lepidlo v tvare, ktoré kopíruje vrchnú časť korunky a spodnú časť sukničky (lomená línia). Na nanesené tekuté lepidlo sypú podľa vlastného výberu piesok, farebnú ryžu, čím pohybom ruky obkresľujú grafický vzor. Ak si deti zvolia na výzdobu drôtky, buď ich ohýbajú a prilepujú, alebo strihajú na menšie kúsky, ktoré nalepujú vedľa seba, a tak vytvárajú grafický vzor – lomenú líniu.

Ukážka realizácie aktivity

UAK-021/6

JAR

Môj kocúrik, moja mačka - slučky

Zameranie:

V priebehu apríla realizujeme ďalšiu časť projektu zameraného na rozvíjanie grafomotorických zručností. Táto sa venuje jarným témam – zvieratkám a ich mláďatám v spojitosti grafickým vzorom – slučky. Projekt edukačnej aktivity realizovaný v priebehu jedného dňa s množstvom rôznorodých činností umožňuje v ďalších dňoch, resp. týždňoch ďalej konkrétne grafické vzory rozvíjať, zdokonaľovať, hrať sa s nimi.

Výkonový štandard:

Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička). Spieva piesne a riekanky. Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom. Skladá priestorovú zostavu z rôznych materiálov. Vyberie si z niekoľkých techník kreslenia.

Obsahový štandard:

Prostredníctvom cielených výtvarných a pracovných aktivít na voľnej ploche si dieťa rozvíja vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, zápästia a prstov pri jej cielenom pohybe. Pri využívaní kresliacich potrieb sa dieťa učí regulovať tlak ruky na podložku. Špecificky si dieťa rozvíja jemnú motoriku prostredníctvom pracovných listov, v ktorých si osvojuje zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov. Učiteľka spieva s deťmi ľudové, detské umelé piesne, riekanky, resp. vhodnú súčasnú hudobnú produkciu pre deti v rozsahu d1 – h1 až c1 – c2. Učiteľka spoločne s deťmi vytvára a realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe ich rytmu, metra, resp. rytmického ostináta. Učiteľka poskytuje možnosť výberu jednoduchej maliarskej techniky, napr. tempera – farby riediteľné vodou (s možnosťou miešania farebnej masy) alebo vodové farby, farebné tuše.

Evaluačné otázky:

Ako narába s kresliacou potrebou pri jej použití? Dokáže koordinovať pohyb kresliacej potreby po papieri na základe predlohy? Dokáže napodobniť intenzitu, dĺžku a tvar línie? Aké typy grafomotorických prvkov mu robia problémy? Aké piesne dieťa rado spieva, aký žáner piesní najviac obľubuje? V akých situáciách dieťa spieva? Spieva aj bez vyzvania? Ako dieťa reaguje na možnosť využitia hudobného nástroja k spevu alebo inej činnosti? Zvláda ľahšie rytmickú alebo metrickú stránku hudobného sprievodu? Ako dieťa pohybom reaguje na charakter hudobnej skladby? Uplatňuje dieťa pri činnostiach predstavivosť a fantáziu? Ako kombinuje rôznorodé materiály? Aký farebný materiál (vodová farba, tempera, tuš, voskový a suchý pastel...) dieťa uprednostňuje?

Pomôcky:

Farebné klobká, drôtky rôznej hrúbky, šnúrky na vyšívanie, dosky na vyšívanie, skladačka MORPHUM, klavír, rytmické nástroje, modelovacia hmotá, farebný papier, nožnice, tangram, ceruzkou predkreslená/vybodkovaná mačka na papieri A4, farebné tuše, špajdle, vatová tyčinka, lepidlo, mokré handričky, obrus, suchý pastel, uhlík, veľký formát baliaceho papiera, farbičky, pracovný list A3, ceruzky, kužele, lano.

Čo je dobré vedieť?

Slučky vychádzajú z krúživých pohybov. Pohyb je náročný na uvoľnenie zápästia a prstov súčasne s dokonalou zrakovou koordináciou. Dané grafické vzory zaznamenávame v rôznych polohách, tvaroch a veľkostiach.

